Ympäristövaliokunta

Keskiviikko 6.11.2019 klo 9.30—11.00

Läsnä
puheenjohtaja Hannu Hoskonen kesk
varapuheenjohtaja Tiina Elo vihr
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Inka Hopsu vihr
jäsen Petri Huru ps
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Niina Malm sd (1, 2, 4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Sari Multala kok
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Mauri Peltokangas ps
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Hussein al-Taee sd (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Ari Torniainen kesk

Sihteeri
valiokuntaneuvos Marja Ekroos

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 17 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020

Hallituksen esitys HE 29/2019 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020 A 3
Eriävä mielipide Eriävä mielipide 1, ps B 3
Eriävä mielipide Eriävä mielipide 2, kok C 3

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä tehtiin seuraavat muutokset ja suoritettiin seuraavat äänestykset:

- Kappaleessa 2 vpj. Elo ehdotti sivun 2 viimeisen virkkeen lopun "vie aikansa" muuttamista muotoon: … "koskevia päätöksiä on tehtävä pian, vaikka toteutus tapahtuisi vaiheittain." Vpj. Elon ehdotuksesta, jota ed. Taimela kannatti, suoritetussa äänestyksessä vpj. Elon muutosehdotus hyväksyttiin äänin 13—3.

- Kappaleessa 3 lisättiin yksimielisesti kappaleen 3. virkkeen loppuun (…edelleen) "lisäämällä hallitusohjelman mukaisesti perinteisten taloudellisten mittareiden lisäksi ja tueksi myös sosiaalista sekä ekologista hyvinvointia kuvaavia mittareita."

- Kappaleeseen 6 hyväksyttiin ensin yksimielisesti lisäys toisen virkkeen loppuun "sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä". Ed. Sirén ehdotti ed. Talvitien kannattamana tekstin osittaista korvaamista eriävästä mielipiteestä tarkemmin ilmenevällä tavoin tekstillä ilmastorahoituksen riittämättömyydestä. Vpj. Elo ehdotti ed. Taimelan kannattamana kappaleen toiseksi viimeisen virkkeen lopun (...joiden valmistelu) "vie aikaa, ja näitä odotetaan siten lähivuosina" korvaamista muotoilulla "on käynnistetty". Suoritettiin kaksi äänestystä. Ensin vpj. Elon ehdotus vastaan ed. Sirénin ehdotus, jolloin vpj. Elon ehdotus voitti äänin 10—3 (3 tyhjää). Äänestettäessä vpj. Elon ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan, vpj. Elon ehdotus voitti äänin 10—6.

- Kappaleessa 7 ed. Sirén ehdotti ed. Multalan kannattamana eriävästä mielipiteestä tarkemmin ilmenevin perustein muotoilua siitä, että talousarvioehdotuksessa haitallisten tukien määrä ei vähene vaan kasvaa. Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti äänin 13—3.

- Kappaleessa 10 hyväksyttiin yksimielisesti toiseksi viimeisen virkkeen muuttaminen muotoon: "Siten valtion riittävät päästövähennyksiin ja hiilinieluihin kohdistuvat panostukset näillä sektoreilla ovat tärkeitä tulokselliselle ilmastotyölle kunnissa."

- Kappaleessa 12 ed. Sirén ehdotti ed. Talvitien kannattamana viittausta Luontopaneelin rahoituksen riittämättömyyteen. Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti äänin 13—3.

- Kappaleen 13 loppuun lisättiin yksimielisesti "sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä".

- Kappaleessa 15 ed. Sirén ehdotti ed. Talvitien kannattamana eriävästä mielipiteestä lähemmin ilmenevällä tavoin tekstimuotoilua tukijärjestelmän rakenteellisen uudistuksen välttämättömyydestä. Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti äänin 13—3.

- Kappaleessa 17 ed. Sirén ehdotti tekstilisäystä siitä, että tavoitteena tulisi olla hallittu luopuminen turpeen veroedusta. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

- Kappaleessa 18 pj. Hoskonen ehdotti ed. Taimelan kannattamana ensimmäisen virkkeen alun muuttamista kuulumaan seuraavasti: "Vähennetään turvemaiden raivausta lisäämällä lannan prosessointia ja tuotteistusta sekä taataan (maanviljelijöille…)". Suoritetussa äänestyksessä pj. Hoskosen ehdotus voitti äänin 13—3.

- Kappaleessa 19 muutettiin viimeinen virke yksimielisesti muotoon: "Kokonaisuuden hallinta on siten äärimmäisen tärkeää. Hallitusohjelman mukaan päivitettynä ilmastolaki tarjoaa välineen, jolla tavoitteiden saavuttamista voidaan tehokkaasti seurata ja tarkistaa." Ed. Sirén ehdotti ed. Multalan kannattamana kappaleeseen lisäystä siitä, että turpeen veroedusta luopuminen olisi perusteltua. Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti äänin 10—3 (3 tyhjää).

- Kappaleen 25 loppuun tehtiin yksimielisesti lisäys: "Luontopalvelujen hallinnassa olevien suojelualueiden korjausvelka on kuitenkin niin mittava, että rahoitustarpeita on myös tulevina vuosina."

- Kappaleen 30 viimeiseen virkkeeseen tehtiin yksimielisesti lisäys (… kipsiä) "sekä pienemmässä mittakaavassa" (rakennekalkitusta ja…).

- Kappaleen 34 loppuun lisättiin yksimielisesti: "Valiokunta pitää tärkeänä, että erityisryhmien investointiavustuksen määrää voidaan tarvittaessa nostaa, mikäli tarpeellisia hankkeita on enemmän kuin määräraha mahdollistaa." Ed. Taimela ehdotti vpj. Elon kannattamana kappaleen toiseksi viimeiseksi virkkeeksi lisäystä seuraavasti: "Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite 10 000 ARA-asunnon rakentamisesta vuodessa. Valiokunta korostaa tarvetta varmistaa avustusvaltuuden käyttömahdollisuus tavoitteen mukaisesti." Suoritetussa äänestyksessä ed. Taimelan ehdotus voitti äänin 10—5 (1 tyhjä).

- Kappaleessa 35 ed. Multala ehdotti ed. Talvitien kannattamana kappaleen muuttamista siten, että siinä korostetaan tarvetta asuntopolitiikan suunnanmuutokseen ja pitkäaikaiseen kehittämiseen. Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnos voitti äänin 10—6.

- Kappaleen 40 loppuun lisättiin yksimielisesti: "Valiokunta pitää tärkeänä, että myös kotitalousvähennystä voidaan käyttää asuntojen korjaus- ja energiahankkeissa."

- Kappaleen 42 alku muutettiin yksimielisesti seuraavaan muotoon: "Valiokunta korostaa erityisesti **valtion ja suurten kaupunkiseutujen välillä solmittavien** maankäytön, asumisen ja liikenteen tavoitteita yhdistävien MAL-sopimusten suurta merkitystä **asuntotuotannon lisäämisessä ja kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuuden kasvattamisessa**."

- Kappaleen 45 loppuun tehtiin seuraavat lisäykset: "Erityisesti valtion metsissä tulee tähdätä mahdollisimman järeän tukkipuun tuotantoon, jotta puurakentamiselle riittää koti-

maista raaka-ainetta. Samalla tulee kuitenkin huomioida hiilinielujen vahvistuminen ja luonnon monimuotoisuuden kadon pysäyttäminen."

- Kappaleen 48 loppuun tehtiin seuraava lisäys: "Valiokunta pitää tärkeänä kiirehtiä konkreettisia toimia sisäilmaongelmista kärsivien auttamiseksi."

Ps jätti eriävän mielipiteen kokouksessa ja kok varasi tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että se on jätettävä sihteerille 6.11.2019 klo 14.00 mennessä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ps

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: kok

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2020—2023

Valtioneuvoston selonteko VNS 2/2019 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2020—2023 A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

5. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 7.11.2019 klo 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Ekroos